

บทที่ 4

การออกแบบวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย

เนื่องจากศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึง บทบาทของอาสาสมัครเผยแผ่ ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน(พปม.) ในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เอื้ออำนวย ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น จึงเป็นการศึกษาถึงปัจจัยบางประการที่มีต่อความรู้ ความเข้าใจในทางการเมือง ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการเผยแผ่ ประชาธิปไตย ตลอดจนความแตกต่างของระดับความรู้ ความเข้าใจในทางการเมืองอย่างเป็นระบบ มากขึ้น จึงจำเป็นต้องออกแบบการวิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ และตอบ ปัญหาได้ครบถ้วนทุกประเด็น ในแง่มุมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (systematics) ซึ่งในการศึกษาใน ครั้งนี้ได้มีการออกแบบการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ และหลักเกณฑ์ในการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดัง ต่อไปนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง
2. ขนาดของตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การทดสอบแบบสอบถาม
6. ความตรงและความเที่ยงของแบบสอบถาม
7. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อปัญหา วัตถุประสงค์และสมมติฐานข้างต้น การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้มุ่งที่จะศึกษาถึง บทบาทของอาสาสมัครเผยแผ่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน (พปม.) ในการให้การเรียนรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในระดับหมู่บ้าน ของอำเภอละงู จังหวัดสตูล ดังนั้นวิธีการศึกษาในครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรในการวิจัย จากการเก็บรวบรวม

ข้อมูลของกลุ่มประชากร โดยการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาริจัแบบสำรวจ (field research หรือ survey research)¹ ซึ่งจะมีการดำเนินการศึกษาสองขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 : เป็นการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของตัวแปรอิสระ (independent variables) ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (ผปม.) ในอำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยเป็นการศึกษาข้อเท็จจริงตามสภาพปัจจุบัน ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (dependent variables) ที่ใช้ในการศึกษา ภายใต้อกรอบของการศึกษาและทฤษฎีการเรียนรู้ทางการเมือง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวแปรต้น (independent variables)

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- การอบรม
- หน้าที่ในการปฏิบัติ

ตัวแปรตาม (dependent variables)

- ผู้นำในทางการเมือง
- สิทธิและเสรีภาพ
- นโยบายการเมือง
- การเลือกตั้งทางการเมือง
- บทบาทในทางการเมือง

¹Fred Kerlinger, Foundation of Behavioral Research (New York : Holt, Rinehard and Winston, Inc., 1964), pp. 275-358.

ขั้นตอนที่ 2 : เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเอกสาร (document analysis) เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์และอธิบายร่วมกับผลที่ได้จากการศึกษาที่ใช้การทดสอบทางสถิติ โดยจะเป็นการศึกษา ค้นคว้าจาก รายงานการศึกษา การกิจ นโยบายของโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดยระดับหมู่บ้าน (พปม.) ที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาถึงบทบาทของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในการช่วยจำกัดกรอบความคิดในการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องหรือก่อให้เกิดผลในลักษณะอย่างไร

ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variables)	มีอิทธิพลต่อ	ตัวแปรตาม (dependent variables)
เพศ (x ₁)	—————▶	ผู้นำทางการเมือง (y ₁)
อายุ (x ₂)		สิทธิและเสรีภาพ (y ₂)
การศึกษา (x ₃)		นโยบายทางการเมือง (y ₃)
อาชีพ (x ₄)		การเลือกตั้ง (y ₄)
การอบรม (x ₅)		บทบาททางการเมือง (y ₅)
หน้าที่ (x ₆)		

ประชากรในการศึกษา (Population)

จากการศึกษาถึง บทบาทของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในระดับหมู่บ้าน (พปม.) ในจังหวัดสตูล ตามกรอบแห่งทฤษฎีและแนวความคิดของการศึกษา และตัวแปรทางด้านความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ การอบรม หน้าที่ในการปฏิบัติ ซึ่งจะก่อให้เกิดระดับความรู้ ความเข้าใจในระบอบการเมืองแบบประชาธิปไตยที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการวิเคราะห์ในระดับหน่วยของบุคคล (unit of analysis) โดยจะศึกษาอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (พปม.) ในอำเภอละงู จังหวัดสตูล (level of analysis)

ชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (พปม.) ในระดับหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประกอบด้วยบุคคล 4 ฝ่าย คือ ทหารจากสามเหล่าทัพ หรืออาสาสมัครทหารพราน หรือ ตชด. หรือ เจ้าหน้าที่ นพค. หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ 1 คน ข้าราชการครู 1 คน ผู้ช่วยสาธารณสุข(พสส.) หรือ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) 1 คน และผู้นำตามธรรมชาติ 1 คน รวม 251 คน โดยเป็นผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าชุดเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 63 คน ทำหน้าที่ด้านเศรษฐกิจจำนวน 60 คน ทำหน้าที่ด้านมวลชน จำนวน 68 คน ทำหน้าที่ด้านภารกิจและการดำรงรักษามวลชนจำนวน 60 คน ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลแสดงจำนวนประชากรในลักษณะต่าง ๆ ในอำเภอละงู จังหวัดสตูล

ประชากรในการศึกษา	จำนวน
จำนวนประชากร	251
ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าชุดเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	63
ทำหน้าที่ด้านเศรษฐกิจ	60
ทำหน้าที่ด้านมวลชน	68
ทำหน้าที่ด้านภารกิจและการดำรงรักษามวลชน	60

ที่มา : ศึกษาเพิ่มเติมจากสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

(พปม.) กระทรวงมหาดไทย, 2535

ลักษณะของประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาริวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บตัวอย่างตามแบบแผนการวิจัย (research design) ในลักษณะของ pre-experiment แบบการวัดครั้งเดียว (pre-test one-group) โดยการมองสภาพการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองโดยทั่วไปของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (unit of analysis) เป็น treatment จากจำนวนอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (พปม.) ในอำเภอละงู จังหวัดสตูลทั้งสิ้นจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีแบบแผนคือ

=====

R O

=====

R หมายถึง การสุ่มตัวอย่าง หรือ กลุ่มประชากร

O หมายถึง การวัด, สังเกต, ทดสอบความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา คือ อาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (พปม.) ในอำเภอละงู จังหวัดสตูลจำนวนทั้งสิ้น 251 คน โดยกำหนดระดับของความแม่นยำเที่ยงตรง (degree of precision)² ของข้อมูลที่ระดับร้อยละ 95 และกำหนดเปอร์เซ็นต์ของความผิดพลาดของค่าสถิติที่กำหนดได้จากตัวอย่างที่ระดับร้อยละ 5 ดังนั้นจะได้กลุ่มประชากร จำนวน 251 ตัวอย่าง จะทำการวัดความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองในระบบประชาสัมพันธ์ คือ จะวัดเกี่ยวกับผู้นำทางการเมือง การวัดถึงสิทธิและเสรีภาพ นโยบายทางการเมือง การเลือกตั้ง บทบาททางการเมือง

² พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์และท่าบกเจริญผล, 2531), หน้า 296.

กลุ่มประชากรในการศึกษา

การศึกษาถึง บทบาทของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (ผปม.) ในอำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ทั้งสิ้น 251 ตัวอย่าง ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืน 251 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนี้คือ

ตารางที่ 4.2 ลักษณะของการจำแนกข้อมูลในการศึกษา

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	213	84.9
หญิง	38	15.1
รวม	251	100.0
<u>อายุ</u>		
30 ปีลงมา	34	13.5
31-50 ปี	163	64.9
51 ปีขึ้นไป	54	21.5
รวม	251	100.0
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	194	77.3
ปริญญาตรี ขึ้นไป	57	22.7
รวม	251	100.0

ตารางที่ 4.2 ลักษณะของการจำแนกข้อมูลในการศึกษา (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
<u>อาชีพ</u>		
รับราชการ	119	47.4
ธุรกิจส่วนตัว	67	26.7
รับจ้าง	65	25.9
รวม	251	100.0
<u>การอบรมตามโครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์</u>		
เคย	203	80.9
ไม่เคย	48	19.1
รวม	251	100.0
<u>ตำแหน่งในชุดปฏิบัติงาน</u>		
ทำหน้าที่หัวหน้าชุด	63	25.1
ทำหน้าที่ด้านเศรษฐกิจ	60	23.9
ทำหน้าที่ด้านมวลชน	68	27.1
ทำหน้าที่ด้านภารกิจและดำรงรักษามวลชน	60	23.9
รวม	251	100.0

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครเผยแพร่งานวิชาชีพไทย (พม.) ในอำเภอ ละงู จังหวัดสตูล ได้ใช้การวิจัยแบบสำรวจ (survey research) เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ปัญหาการวิจัย และกรอบแห่งทฤษฎี ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำได้ดังนี้

1. ในการวิจัยแบบสำรวจในระดับที่ 1 จะทำการศึกษาถึง สภาพของข้อมูลตามความเป็นจริงแยกตาม ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของข้อมูล รวมถึงโครงการ นโยบาย บทบาทของอาสาสมัครเผยแพร่งานวิชาชีพไทย (พม.) และการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ทางการเมือง การเผยแพร่งานวิชาชีพไทย ซึ่งจะเป็นการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (documentary research)

2. การวิจัยแบบสำรวจในระดับที่ 2 เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่จำแนกตามลักษณะของเศรษฐกิจและสังคม อันมีอิทธิพลต่อการกำหนดระดับความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย

ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยต้องการข้อมูลที่มาตรฐานในระดับเดียวกัน และยังมีความสะดวกประหยัด เวลา รวมถึงความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครั้งละมาก ๆ ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 251 ชุด ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ประมาณ 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย : แบบสอบถาม

ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบสอบถามทั้งที่สร้างขึ้นเองตามกรอบแห่งทฤษฎีและวัตถุประสงค์ในการศึกษา และทั้งแบบสอบถามสำเร็จที่มีการแก้ไขและทดสอบความถูกต้องของต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ โดยจะสร้างแบบประเมินค่าตามมาตรวัดของ Likert (The Method of Summated Rating or Likert's Scale)³ โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

³Ajzen Icek and Martin Fishbien, Understanding Attitude and Predicting Social Behavior (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc.,), p.16.

1. การเลือกคำถามและรวบรวมข้อคิดเห็น ที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้กลุ่มที่ศึกษา แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบออกมา ซึ่งข้อความแต่ละข้อมีความชัดเจน รัดกุม ตรงประเด็นที่ศึกษาที่สำคัญผลที่ได้จากเครื่องมือในการศึกษาคำตอบที่จะมีความกระจายพอสมควรคือ มีกลุ่มทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็น ด้วย และจะมีคำถามที่ผสมกันระหว่างคำถามเชิงบวก (favorable statement) และคำถามเชิงลบ (unfavorable statement) อย่างละเท่า ๆ กัน

2. เครื่องมือวัดในการศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดน้ำหนักความสำคัญ 5 ระดับคือ

ตารางที่ 4.3 เกณฑ์กำหนดคะแนนแบบสอบถาม

ข้อเลือก	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
ปานกลาง	3	3
ไม่เห็นด้วยมาก	2	4
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	1	5

ลักษณะแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 : เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในการวิจัย ซึ่งต้องตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตนเอง

1. เพศ ประกอบด้วย เพศชายและเพศหญิง
2. อายุ ประกอบด้วย 25-30 ปี, 31-50 ปี, 51 ปีขึ้นไป
3. ระดับศึกษา ประกอบด้วย ต่ำกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ ประกอบด้วย รับราชการ, ธุรกิจ, รับจ้าง
5. การอบรมประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย เคย, ไม่เคย

6. ตำแหน่ง ประกอบด้วย หัวหน้าชุด, ผู้ทำหน้าที่ด้านเศรษฐกิจ, ผู้ทำหน้าที่ด้าน
มวลชน, ผู้ทำหน้าที่ด้านภารกิจและการดำรงรักษามวลชน

ตอนที่ 2 : เป็นการวัดความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่ง
เกี่ยวข้องกับผู้นำในทางการเมือง, การวัดถึงสิทธิและเสรีภาพ, นโยบายทางการเมือง, การเลือกตั้ง
และ บทบาททางการเมืองที่สอดคล้องกับระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ผู้นำในทางการเมือง	คำถามเชิงบวก	ได้แก่	ข้อที่ 5, 6
	คำถามเชิงลบ	ได้แก่	ข้อที่ 1, 2, 3, 4
การวัดถึงสิทธิและเสรีภาพ	คำถามเชิงบวก	ได้แก่	ข้อที่ 8, 11, 12, 13
	คำถามเชิงลบ	ได้แก่	ข้อที่ 7, 9, 10
นโยบายทางการเมือง	คำถามเชิงบวก	ได้แก่	ข้อที่ 14, 15, 18
	คำถามเชิงลบ	ได้แก่	ข้อที่ 16, 17, 19
การเลือกตั้ง	คำถามเชิงลบ	ได้แก่	ข้อที่ 20, 21, 22
บทบาททางการเมือง	คำถามเชิงบวก	ได้แก่	ข้อที่ 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32

3. การแสดงผลและการนำเสนอ

นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล เพื่อหาจำนวนในการ
จำแนกกลุ่มของข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ และร้อยละ (percent) เพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ
โดยการแสดงผลทางตาราง และการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลทางบทความ ดังนั้น การประมวลผลใน
การศึกษานี้ จะใช้คอมพิวเตอร์ร่วมในการประมวลผลข้อมูลด้วย โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ คือ
โปรแกรมการประมวลผลทางสถิติ SPSS/PC⁺

อย่างไรก็ตามลักษณะของข้อมูลที่สะท้อนออกมาจากตารางต่าง ๆ นั้นควรจะต้องได้รับการ
การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยความชำนาญและความเข้าใจในการแปลข้อมูล เพราะความแน่นอนและเที่ยง
ตรงของการวัดผลนั้น ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของผู้วิเคราะห์ข้อมูล ในการตีความหรือแปลความข้อมูล
และความสามารถที่จะนำเอาลักษณะที่เด่นและด้อย มาอธิบายอย่างละเอียดถี่ถ้วน ทุกแง่มุม

การทดสอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเบื้องต้น ผู้ศึกษาริวิจัยพยายามใช้ด้วยความระมัดระวังและเนื่องจากตัวแปรที่ศึกษามีลักษณะซับซ้อน จึงจำเป็นต้องประยุกต์เครื่องมือวัดและปรับคำถามที่สร้างขึ้นภายใต้กรอบแห่งทฤษฎีการเรียนรู้ทางทางการเมือง เครื่องมือดังกล่าวได้มีการพัฒนาจนเป็นที่วางใจเกี่ยวกับความเที่ยงตรงในสาระ (content validity) ให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันได้มีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาและถ้อยคำ โดยคำนึงถึงหลักการเป็นปรนัย (objective) ในแบบสอบถามให้มีความชัดเจนความรัดกุมของภาษาและตรงต่อประเด็นในการศึกษาโดยจะนำคำถามในเบื้องต้นไปทดสอบดูก่อนว่า ในแต่ละข้อจะมีความเชื่อถือได้หรือไม่ โดยนำคำถามที่ได้ไปทดลองกับกลุ่มบุคคลซึ่งอยู่ในพื้นที่ ประมาณ 50-60 คน แล้วนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อเลือกคำถามที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาต่อไป โดยดำเนินการตามเทคนิคทางสถิติ เช่น การวิเคราะห์ข้อคำถาม (item analysis) การหาค่าอำนาจจำแนก (discriminative power) การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง (X_H) และกลุ่มต่ำ (X_L) เป็นการทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติแบบ t-test ดังนี้

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ X_H , X_L = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

S^2_H , S^2_L = ค่าแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

n_H , n_L = จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

(p) = 0.05 ระดับนัยสำคัญ

t = t - test (Two-tailed Test)

กำหนดระดับนัยสำคัญ (level of significance) ที่ระดับ 0.05 ค่า DF. (degree of freedom) = 16 ดังนั้นค่า t ที่คำนวณได้จะต้องมีค่ามากกว่า 2.120 หลังจากนั้นตัดคำถามข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (DP) ที่น้อยกว่า 2.120 ทิ้งไปไม่นำมาประมวลผล

ความตรงของแบบสอบถาม (Validity)

การทดสอบแบบสอบถาม เป็นการทดสอบความสมบูรณ์ในเนื้อหา (content validity) ว่า ตรงกับเรื่องที่ต้องการวิจัย มากน้อยเพียงใด และทดสอบความตรงในการออกแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อใช้วัด ความรู้ ความเข้าใจในทางการเมือง ของอาสาสมัครเผยแพร่ประชาธิปไตย (ผปม.) ในอำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งครอบคลุมขอบข่ายแนวความคิดและทฤษฎี และวัตถุประสงค์ในการวิจัยในครั้งนี้โดยพิจารณาคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้สื่อความหมาย และความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งคำถามที่สร้างขึ้นจะต้องสามารถตรวจสอบหาข้อสรุปของปัญหาวิจัยได้ว่ามีลักษณะใด

ความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

ความเที่ยงของแบบสอบถามหมายถึง ความแม่นยำและเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้วัด คือแบบสอบถาม วิธีการทดสอบผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทดสอบแบบ Pre-test ก่อนที่จะใช้เก็บข้อมูลจริง โดยนำแบบทดสอบจริงนั้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน ทำการตอบแบบสอบถาม เพื่อทดสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมามีคำถามใดที่ไม่สมบูรณ์ คำถาม ขาดพร่อง หรือเป็นคำถามที่ผู้ตอบเข้าใจสื่อความหมายไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่

การเลือกใช้สถิติในการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิตินับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยสถิติจะช่วยให้ผลการวิจัยที่ได้รัดกุมชัดเจนและเชื่อถือได้มากขึ้นการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยทางสังคมศาสตร์มักจะใช้สถิติวิเคราะห์ เนื่องจากวิธีการที่จะบรรยายลักษณะของข้อมูล ดังนี้

1. ร้อยละ ทางสถิติ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

N

$$X = \text{ค่าที่คำนวณทางสถิติ}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

2. การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X)

$$X = \frac{\sum X}{N}$$

$\sum X$ = ผลรวมของข้อมูล

X = ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

N = จำนวนประชากร

3. การใช้สถิติแบบ ไค - สแควร์ (Chi - Square)

$$X^2 = \frac{\sum (O - E)^2}{E}$$

X^2 = ค่าไค-สแควร์

O = ความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E = ค่าความถี่ที่คาดหวังไว้ หรือ ความถี่ที่ได้ตามทฤษฎี

(p) = ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

4. การใช้สถิติแบบ t - test

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ X_H , X_L = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

S^2_H , S^2_L = ค่าแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

n_H , n_L = จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

(p) = ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

t = t - test

การเลือกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิตินั้นจะมีการคำนวณที่ยุ่งยากซับซ้อน และอาจจะต้องใช้กับข้อมูลที่มีจำนวนมาก ดังนั้น การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลจะช่วยประหยัดเวลา และมีความสะดวกมากกว่าที่จะคำนวณด้วยเครื่องคำนวณธรรมดา ในปัจจุบันงานวิจัยทั่ว ๆ ไปส่วนใหญ่แล้วมักจะเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (package program) เนื่องจากสามารถเรียนรู้การใช้งานได้เร็ว สะดวกและไม่ต้องใช้เวลาความสามารถทางโปรแกรมมากนัก

1. โปรแกรมสำเร็จรูปในด้านการพิมพ์ (Word Processing)

เพื่อใช้ในการพิมพ์และแก้ไขงานด้านเอกสารต่าง ๆ การพิมพ์ตาราง จัดเก็บข้อมูล และอื่น ๆ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ คือ CU-WRITER (version 1.52)

2. โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลทางด้านสถิติต่าง ๆ

เพื่อใช้ในการประมวลผลของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล การหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าอำนาจในการจำแนก (discriminative power) การทดสอบ t-test และอื่น ๆ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ คือ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Science ., version 3.0)